

KÖZBESZÓLÁS

(=) Kinek tapsol a fiatalok? A derék Hegedüs Lóránt bizonyára nem gondolta, hogy a Cobden-szövetségben irodalmunk igazi ábrázatáról — a magyar irodalom nemzeti jellegéről — tartott beszéde olyan hullámokat ver, hogy még most sem csendesedett el. Hegedüs Lórántnak akkoriban Szász Károly, Négyesy László és Császár Elemér megadta a választ. Aztán a vitában új fejezet kezdődött, mert Möricz Zsigmond a Nyugat egyik számában megíromadta Négyesyt és csehbarát cikkében a többek között azt mondja, a megszállott területen élő magyarok már úgy látják, „hogy a magyar világon kívüli élet okosabb és emberségesebb élet.”

Ezért a kijelentéséért Pekár Gyula a Petőfi Társaság elnöke éles hangú, de megérdemelt támadást intézett Möricz ellen. A nemzeti érzésű sajtó és társadalom ugyancsak felháborodva tiltakozott az ellen, hogy akad „magyar író”, aki a határokon túl levő gyötrelmes, magyar életet emberségesebb és európaibb életnek tartja, mint az itthoni élet.

Egy liberális újság is beleszól a vitába s a többek között azt írja:

— A ma fiatalok a Pekár Gyulának tapsol, a ma fiatalok hordozza a rózsát arra a máglyára, amin Möricz Zsigmondot akarják megégetni, a ma fiatalok azok előtt borul le, akik „böven és bátran rikácsolnak” s akik minden új magyar álmot, minden nagyszemű új magyar gondolatot „hazafias papokba” hullasztanak bele...

Pekárnak a beszédét azok is helyeselik, akik egyébként sem az irodalmi hitvallásával, sem politikai felfogásával, vagy hazafiságának stílusával nem azonosítják magukat. Pekár beszéde kifejezte a nemzeti érzésű társadalom felfogását — korszakosság nélkül. Itt nem lehet éket verni öregek és fiatalok közé, mert a nemzeti érzésben, a nemzet megbecsülésében igaz magyarok között nem lehet különbség.

A liberális lapok a leghangosabban annak a hirdetésében, hogy tartunk össze, mindenkinek össze kell fogni fáj és telekezeti különbség nélkül és mégis ők akarják megkövetelni az idősebb korosztályt, csak azért, mert idősebbek. Hogy apák és fiak között temperamentumbeli, világnézeti különbség, sőt ellentét van, az nagyon régi probléma s talán sohasem volt olyan nagy a szakadék a két felfogás között, mint napjainkban. De ez még nem indokolja, hogy bizonyos elemek a fiataloktól az idősebbek ellen uszítsák. A felfogásbeli különbséget nem szabad ellenségeskedéssé fokozni és legfőképp nem szabad általánosítani. A legnagyobb méltánytalanság és igazságtalanság lenne az ifjúság részéről, ha a fiatalok nagy pártfogóival — a Bársony Jánosok és Prohászka Ottokárok utódaiival — szembehelyezkedne csak azért, mert idősebbek.

A fiatal nemzedék a szeizmográf érzékenységevel reagál az idősebbek szerető érdeklődésére s megértő támogatására s nagyon hálás, hogy a professzori kar, közéletünk

számos kitűnőségével együtt a szabad idejéből olyan sokat szentel az ifjúság szellemi és anyagi ügyeinek.

Mindenesetre furcsa, hogy a haladás, a felvilágosultság, a nyugati demokrácia hangos szószólói a gyakorlatban a legreakciósabb megmerevedést képviselik. Ha a fejlődés csakugyan olyan egyetemes törvény, miért akarják akkor a márt a 15—20 év előtti állapotokhoz visszakeresztényíteni? Ki merné azt mondani, hogy 20 évvel ezelőtt, — mikor a Galilei kör, a szabadgondolat, a szabadkőművesség aranykorát élte — eljutottunk a fejlődés és tökéletesség csúcsára, ahonnan már nincs tovább? A fejlődés sem Pikler Gyula, sem Jászi Oszkár, kedvéért nem állhat meg ott, ahol ők és híveik szeretnék.

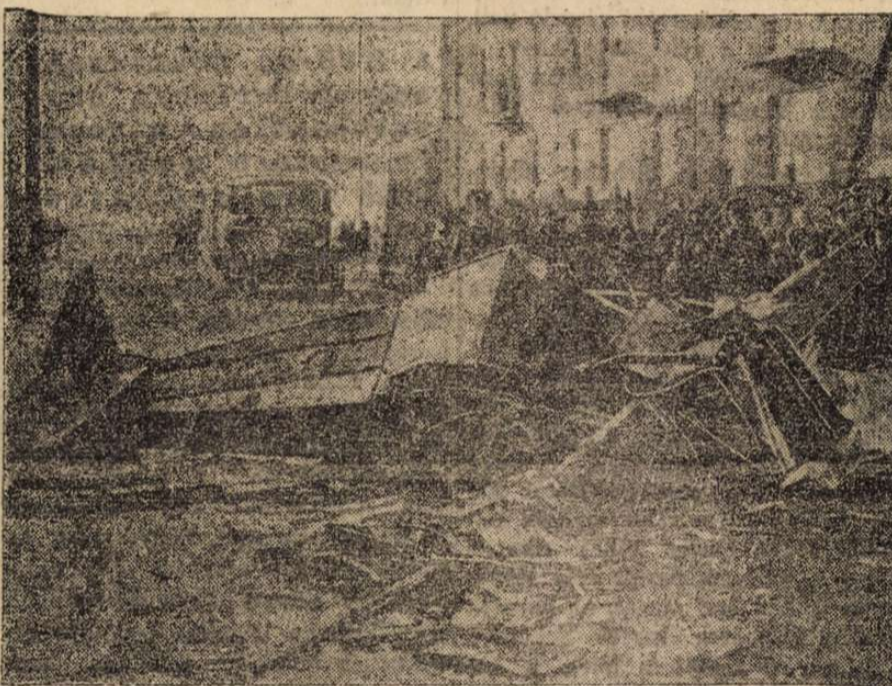
A fiatal értelmiség rettenetes csalódás árán, de kiábrándult a liberális szabadkőművesség nemzet- és keresztényellenes jelszavaiól s más utakon keresi az egyén

és nemzet boldogulását. A Solbad, a Wesselényi Reform-club, a Magyar Holnap s az öreg cserkészek körül tömörült fiatal értelmiség nagy tábora keresztény és nemzeti alapon keresi a feltámadást. Tudjuk, hogy a liberális lapok szemében ez maradiság, középkori sötétség, aminthogy Pikler professzor úr már 30 évvel ezelőtt — a keresztmozgalom idején — kijelentette, hogy „olyan túlhaladott és kicsinyes gondolatokkal, mint a haza, vallás szakítani kell a fejlődésnek, mert ezek az emberi butaság megnyilvánulásai”.

Pikler professzor úrnak ezért a haza- és vallásghalázó kijelentéséért akkor nagyon sokan tapsoltak a pesti demokrata körben és kinevezték üldözöttnek, világhírűnek s a legnagyobb magyar tudósnak.

Ma már ilyen nagyságoknak — ha Möricz Zsigmondnak hívják is — nem tapsol a fiatalok. Még akkor sem, ha a liberális újságok ezen megbotránkoznak...

Fürész Miklós.

Varsó egyik utcája felett lezuhant egy új repülőgép, amelyet vezetője akkor repült be. A pilóta szörnyethalt.

Közel 20 millió P-vel csökkent a Nemzeti Bank jegyforgalma

Budapest, márc. 26. — (MTI.) A Magyar Nemzeti Bank bankjegy-forgalma a március 23-iki kimutatás szerint, a március 15-iki forgalommal szemben 19,2 millió pengős csökkenést mutat. E csökkenést főképp a váltótárca állomány apadása és a giróbefizetések idézték elő. A váltóesedékességek összege a váltóbenyújtások összegét 7,4 millióval haladta meg. Az állami számlákra 11,6 millió befizetés történt, ellenben egyéb számlákról a kiutalás 0,9 millió volt, úgy, hogy végeredményben a girókövetelések állománya 10,7 millióval emelkedett.

Az érckészlet devizaigények kielégítése révén 2 millióval apadt.

Egyéb tartozások 1,3, egyéb követelések 0,5 millió csökkenést tüntetnek fel.

Bácskai csendőrök agyonlőttek egy tolvaj cigányt, aki nagyon sok bűncselekményt követett el Baranyában is

Pécs, márc. 26. — A „Dunántúl” hasábjain annakidején beszámoltunk annak a vándorló cigánybandának garázdálkodásáról, amely a délbaranyai községekben elkövetett lopások és rablások egész sorozata után részben csendőr kézre került, részben a meg nem szállott Bácskába tette át szereplése színterét. Ennek a bandának volt tagja Horváth Mihály cigánylegény is, akit néhány nappal ezelőtt Baja közelében a csendőrök elfogtak és

Baranyába akarták kísérni, de Hercegszántó közelében a cigány szökést kísérelt meg. A csendőr fegyverét használta és egyetlen lövéssel halálra sebezte a menekülő embert.

Az azonnal megindított vizsgálat megállapította, hogy a csendőr jogosan használta fegyverét. Az ügyészség erre megadta a temetési engedélyt. Horváth Mihályt tegnap délelőtt temették el a hercegszántói temetőben.

XI. Pius pápa külön kihallgatáson fogadta a magyar külügyminisztert

Róma, márc. 26. — XI. Pius pápa tegnap délután magánkihallgatáson fogadta gróf Károlyi Gyula külügyminisztert, aki a Vatikánban Barcza György követ kíséretében jelent meg. A kihallgatás után a

szent Atya fogadta a külügyminiszter kíséretében lévő báró Apor Gábor és Máriaassy Zoltán követségi tanácsosokat. A külügyminiszter azután látogatást tett Pacelli bíbornok államtitkár-

nál, aki délután 5 órakor viszonzta a magyar külügyminiszter látogatását a vatikáni magyar követségen. Délután gróf Károlyi Gyula külügyminiszter felkereste Sincero bíbornokot, este pedig Barcza György vatikáni magyar követ és felesége ebédet adtak a magyar külügyminiszter tiszteletére, amelyen Pacelli bíbornok-államtitkár, Sincero bíbornok, Monsignore Cacciadominioni pápai főudvarmester és több magasrangú vatikáni tisztviselő is résztvett.

Súlyos autóbaleset érte Csilléry András volt minisztert és feleségét

Budapest, márc. 26. — Majdnem végzetes autókatasztrófa történt tegnapelőtti éjjel 11 órakor a Bálvány-utca és Gróf Tisza István-utca sarkán. A katasztrófa súlyos sebesülte Csilléry András dr. volt miniszter, az OFI főorvosa igazgatója.

Csilléry András feleségével vacsoráról jött és egy sötét taxi-val ment a Bálvány-utcán keresztül. Abban a pillanatban, amikor a taxi a Bálvány-utcából ki akart kanyarodni a Gróf Tisza István-utca, a Lánchíd felől a Gróf Tisza István-utcán a Vilmos császár-út felé nagy sebességgel egy piros taxi rohant.

Ez a piros taxi teljes sebességgel belerohant a sötét taxiba, ezt feldobta a gyalogjáróra és egy háznak vágta.

Az összeütközés zajára a járókelők összesereglettek és megdöbbenve látták, hogy

a sötét taxi két utasa közül a férfi alétan fekszik az ülésen, az asszony pedig, akinek arca meg van sebezve, urát élesítgeti.

Előkerült egy rendőr is s ekkor kiderült, hogy

a súlyosan megsérült utas Csilléry András, aki feleségével ült az autóban.

Megállapították, hogy

Csilléry súlyos bordazúzódásokat vagy bordatörést szenvedett. Tegnap este magas láz jelentkezett és légzési zavara is volt.

Ma délelőtt 10 órakor a betegszállító automobilon elvitték a Vöröskereszt kórházba, hogy ott röntgenfelvételt készítsenek és megállapítsák, hogy eltört-e a bordája, vagy csak zúzódást szenvedett.